

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 22 Temmuz 2019

Sayı :

1143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 22.07.2019
Sayı: -120.10-E.00000507925

E.00000507925

Türk halıcılığına dair yazılı kaynak veri ve dokümanların oluşturulması, el, makine, tüfte, ve duvardan duvara halıcılığımızın üretimi, tanıtımı, pazarlaması ve ihracatının geliştirilmesi, rekabet gücünün artırılması, yenilikçiliğin teşvik edilmesi, geleneksel ve çağdaş el sanatlarıyla ilgili uygulama yeterliliğinin kazandırılması, geleneksel el sanatlarını koruyarak geleceğe taşıma bilincine sahip olmalarının sağlanması, sektörün aradığı niteliklerde donanımlı bireylerin yetişmesinin sağlanması, girdi maliyetlerinin en başında yer alan hammadde dışa bağımlılığının azaltılması için tespitlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.18.07.2019

Alihan Yezil
Ankara
CHP

Özgür Ceylan
Çanakkale Mv.

Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR
İzmir Milletvekili

Baha İnli
Osmanlı Mv.
M. M. M.
Selin Dayak Bide
İzmir

Candan Yücel
Tekirdağ Mv.

Nergiz Aifaca Köse
İzmir

Mahmut Tazal
B+ Mv.

Haydar AKAR
Kocaeli Mv.

Caner Ak
Ankara

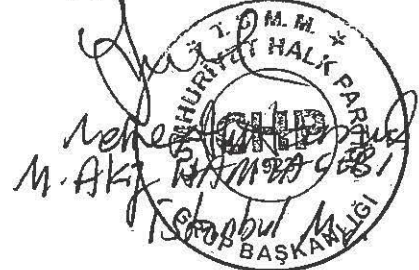
M. B. Z.
Mehmet
Balıkesir Mv.

Çayır Akçel
Mev. Mv.

Yunus Emre
İstanbul Mv.

Dr. Fikret SAHİN
Balıkesir Milletvekili

Geçirirlik
Kocaeli Mv.

E.00000507925

GENEL GEREKÇE

İpliklerin üzerine ayrı bir desen ipliği ile değişik şekillerde düğüm atılarak, aralarından atkı ipliği geçirilip sıkıştırılarak desen ipliğinin belirli yükseklikte kesilmesiyle oluşan kabartılı yüzeyli dokumalara halı denir. Türk Dil Kurumu tanımına göre ise; yere veya mobilya üstüne serilmek, duvara gerilmek için, genellikle yünden dokunan, kısa ve sık tüylü, nakışlı, kalın yaygıya halı denir.

Halıcılık Türklerin en eski el sanatlarından birisi olup binlerce yıllık bir geçmişe sahiptir; fakat Türk halıcılığının tarihi yeteri kadar bilinmemektedir. Bugün eski Türk halıcılığına ait bol miktarda malzeme bulunmaktadır. Bu malzeme; İran, Hint, Mısır, İspanya ve Çin halılarından daha fazla miktardadır. Ne var ki, Türk halıcılığının geçmişine dair yeterli doküman bulunmamaktadır. Türk araştırmacılar ise bu konuya pek az ilgi duymuştur. Batılı araştırmacılar devamlı olarak 16. yüzyıl İran halılarını incelemişler, bu araştırmalarda hep İran kaynaklarından yararlanmışlardır. Türk halıcılığına dair yeterli miktarda yazılı kaynak ve doküman bulunmayışı, araştırmacıları İran halıcılığı sahasına çekmiştir.

Halıcılık ve dokumacılık, Anadolu insanının en önemli kültürel değerlerinden bir tanesidir. Cumhuriyetin ilanından sonra ülkemiz hızla gelişme kaydetmiş, sanayi gelişiminden önce çiftçilik ve hayvancılık ilk sıraları almıştır. Hayvancılıkta et ve sütün yanında yünlerinden de halı dokumaları yapılmıştır. Elde yapılan dokumacılık sanayinin gelişimi ile yerini makine halısına bırakmış ve günümüzde teknolojinin gelişimi makine halısında seri üretimi artırmıştır.

Halı sektörü için teknolojinin önemi çok büyüktür. Zira teknolojinin gelişimi seri üretimi artırırken, kültürel değerlerimizi de yansıttığımız elde yapılan halı dokumacılarının azalmasına neden olmuştur. Elde yapılan halı dokumacılığı seri üretime göre daha maliyetli ve daha zahmetli olmuş, makine halısıyla yarışamaz hale gelmiştir. Bu da el dokuması yapan üreticilerin (ustaların) azalmasına neden olmuş/olmaktadır.

Ülkemiz Halı Sektöründe **2 Milyar doların üzerinde Çin'den sonra dünyaya yapılan ihracatta ikinci sırada** yer almaktadır. Uluslararası pazarda makine dokuma halısının yüzde 39'u ülkemizden gerçekleşmektedir. Ülkemiz ekonomisi açısından önemli bir getiriye sahip olan Halı Sektörünün, neredeyse tamamının dışa bağımlı olan hammaddesinin ülkemizde temin edilebilmesi sağlanmalıdır.

Sektörün gelişmesine katkı koyacak bir diğer durum ise, yetişmiş nitelikli eleman ihtiyacının üniversitelerde bölümlerin artırılarak yeni nesillere geleneksel halı kültürünü öğretmek ve öğrencileri modern halı üretim teknikleriyle tanıştırmak makine halısı üretimi yapan firmalara kalifiye ara eleman yetiştirmek olmalıdır.

Devletin sektöre tanıtım ve reklam çalışmalarında yurt içi ve dışında fuar desteklerinin de sağlanmasıyla yapacağı katkı dünyada ülkemizi en üst sıralamalara çıkaracaktır.

Türk halıcılığına dair yazılı kaynak veri ve dokümanların oluşturulması, el, makine, tüfte, ve duvardan duvara halıcılığımızın üretimi, tanıtımı, pazarlaması ve ihracatının geliştirilmesi, rekabet gücünün artırılması, yenilikçiliğin teşvik edilmesi, geleneksel ve çağdaş el sanatlarıyla ilgili uygulama yeterliliğinin kazandırılması, geleneksel el sanatlarını koruyarak geleceğe taşıma bilincine sahip olmalarının sağlanması, sektörün aradığı niteliklerde donanımlı bireylerin yetişmesinin sağlanması, girdi maliyetlerinin en başında yer alan hammaddede dışa bağımlılığının azaltılması için tespitlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.18.07.2019

